

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (Abaúj vármegye közgyűlése, Ungvári pap-árva nevelő intézet, Andruhovics 's Rézán †; néhai Schwartner Márton jutalomalapítványa; nemzeti színház, békésmegyei tisztújítás; több közkatonai megjutalmaztatása; 'sa't.) Franciaország (zajos követkamrai ülés; a választólirat vitatása megkezdve, részletek Thiers követkamrai beszédjéből; 'sa't.) Törökország (M. Ali a' török hajóhadat viszszaadja és a szövetség végzésének meghódol; 'sa't.) Németország (politikai nézetek 's intések; nyilvános lenyakazás; 'sa't.) Svédország (a' parasztrend csak egy kamrát akar; 's a' t.) Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizallás. —

Magyarország és Erdély.

Kassa n. nov. 23kán levén megyénk évnegyedi közgyűlése, annak nevezetes részletei ezek: leginkább feszíté itt megyénk figyelmét az európailag vitatott vegyes házassági kérdésnek hazánk polgári törvényei irányában állása, mely két napi tanácskozásnak lón komoly feladata, de a' nélkül, hogy a' külön véleményük a' tárgy fontosságát személyeskedés keserű mezejére vezették. Nagyon esalatkoznék, ki azt vélné, hogy a' fájdalom! sok megyebeli közgyűléseknek úgyszólván örökségül jutott szerencsétlen tanácskozási mód, t. i. az egymás szavába ugratás, ellenvélemények meg sem hallgatása, sőt lezugása. Lehetett itt is oka egy e' tárgy feletti két napi vitának; olly minden pártszellemtől ment igazság 's emberbaráti szeretet, millyet igen szeretett első alispánunk Vitéz János ur becses személyében tisztelhetünk, vezettvén a' köztanácskozást, illyesmí nem történetett itt. Szó, minden polgári állás tekintete nélkül a' fölkelés elsőbbsége szerint adatván mindennek, a' nagy számú beszélők szerénysége, kölcsönös kimélés, ünnepélyes csend, komoly értelmiség, szilárdság 's megfontolás bélyegzők a' tanácskozást, mely a' hallgatókkal tömött teremben folytatott. A' vélemények többfelé oszlottak; u. i. Némelyek a' vegyes házasságok tárgyában kibocsátott egyházi körleveleket az 1790: 26. t. cikkbe utközőknek elismervén, mint pusztán sérelmet kívánták a' fels. elibe terjeszteni. Mások, hozzánk a' gyűléstünk előzte napon t. Borsodvgyétől érkezett hivatalos levélhez mellékelt felírásban foglalt némely elveknek módosított szellemében akartak felírni; majd a' nevezetes többség t. Borsodvgye felírását változatlanul fogadta el; egyes esetekre pedig állandó törvényszéket nevezett, mely azokat az 1647: 14. t. cikkre alkalmazandja. A' megyebeli határozás is minden törvényhatósággal közöltvén, a' megye járásiban is szokott körlevelek által közhírré tétetni rendeltetett. A' felírás kidolgozása pedig az első alispán elnöksége alatt munkálandó biztosságra bízott. Ezen határozást majd 40t. meghaladó beszélő támogató, kiknek vezetői Patay Sámuel, Bárczay Mihály, Jakabfalvy András, Domonkos Sámuel 's több bíró 's tisztviselő volt; a' kisebb rész, számra hét, gr. Péchy Emanuel véleményéhez csatlakozott. A' kath. egyházi rend részéről majd az egész káptalan jelen volt, 's több lelkész, kik közül leginkább feltűnt König helybeli lelkész 's kanonoknak igen szép mérséklettel párosított ékes előadása, terjedtebben szolt a' tárgyhöz Koláresik kanonok is. A' határozatot elődöntő többséghez tartozott még mintegy 15 — 20 beszélőnk egyed, az egy véleményű hallgatókon kívül, kik azonban nem látván szükségét a' föllépésnek, az elnök által minden részrehajlás 's pártszellem nélkül nyilvánított határozásban megnyugodtak. — Fenyítő törvényszékünk nov. 30kán kezdé ülését. Rabjaink száma jelenleg 305, holott 1811ben legmagasb szám alig ment 80ra; vagynak ezen felül 45. ügyészi pereink. A' fenemlített rabok között tolvaj 132; gyilkos 114. gyermekvesztő 5., gyujtogató 10., férjölő 1., atyagyilkos 1.; álpénzverő 2. A' többi különféle vétkeket követett el. Itéletre vár 126. Tömlöczink anynyira tömők, hogy mind a' mellett, hogy egymás felett ugyanazon kamrában 3 emeleten vagynak, számosan pedig kezességem, már már alig térnek 's folyvást szaporodnak, miből lehetlen a' mostani büntető rendszernek tökélytelenségéről meg nem győződnünk; hangosan kiáltó szó ez a' hazához, mennyire mellőzhetlen feladata törvényhozásunknak a' legközelebb országgyűlésen mind megelőző eszközökről, millyen a' népnevelés, gondoskodni, mind pedig börtöninket, jelenleg büniskolákat, célszerűbb rendezés által a' nagy hivatás magas céljához közelebb vinni. — Casinónk részvényesei is mintegy 250. nov. 29kén tartották üléseiket, mellyekben az igazgató választmány tagjai választattak meg. Hosszas vitatási tárgy volt, az izraeliták fel vagy nem vétele a' társasági egyesületbe, míg végre a' vélemény többség, az alapszabály azon pontját, mely a' társaság tagjává lehetés föltételeit világi álláspont megkülönböztetése nélkül, minden mivel férfiira kiterjeszti, a' mivel izraelitákra is értetni kívánta. A' bányavárosok követői is e' napokban tarták itt évenként különböző helyeken tartatni szokott üléseiket, mi hihetőleg oda mutat, hogyns Kassa városa magát bányavárosnak szeretné tartani 's így az izraelitákat, kik iránt itt kevés sympathia mutatkozik, a' izzenni meg települhetésből törvényszerűleg ki is kívánna rekeszteni. I. F.

(Az ungvári pap-árva nevelő intézet.) Századunk emberiség-érzetét mindenkor hirdetni fogják az ujdun keletkezett beteg-ápoló, kisdedovó, árva nevelő 's több eféle intézetek. Szép jelleme korunknak, hogy, mint koszorus Eötvösünk írja, emberszeretőbbé vált, hogy a' közjó 's minden ember boldogítása nem az emberbarát kedves álma többé, hanem fenséges célja, mely után egész erejével törekszik. 'S mi több korunknak ezen tettekben mutatkozó nemes érzete helyre nem szorítkozik, hanem mindenfelé terjeszti üdvös működését, valamint mindenütt léteznek olyanok, kik élteket 's nevelési kiképzetéseket jobbadán mások segélyének köszönhetik. Illy emberiségi érzetnek szép jelét adta a' munkácsi megyebeli papság, midőn Ungváron egy pap-árva nevelő intézetet állított fel. Szomorú vala tapasztalni, hogy némely pap-árvák el-

vesztvén szülőiket, a' nevelési kiképezésre, nélkülözhetlen költség hiányában rendeltetésüket, vagy nem, vagy csak nehezen érthették el. Ezt mélyen érezvén boldogult Pócsy Elek püspök, az 1821ki megyei zsinatban egy papárva-nevelő intézet felállítását megpendítette, 's nem sokára, bátor aránylag csekély jövedelméből, egy ezen célra szolgáló tágas épületet emeltetett, de mielőtt e' szent munkát 's kedvencz eszméjét egészen létre hozná, mindenkinek fájdalomra elhunyt. Illy állapotban maradt az intézeti lak tavalyig, midőn a' lelkes megyei papság viszhangozván a' felszólítást e' célra szép mennyiségű tőkepenzt áldozott, 's így folyó évi nov. 1ső napján megnyitvatván az intézet, benne már is több papárva ifju dr. Paulovics Lázár professor felügyelése alatt illendő nevelést, 's ápolást élvez. — Továbbá itt Ungváron

Nov. 19én hunyt el Andruhovics István a' munkácsi székesegyház örkanonokja gutaütésben élte 70ik évében. A' boldogult a' pozsonyi növendékpap intézetben végezte iskoláját 's előbb hittudományi tanító később mint huszti alperes, sziget-mármárosi püspöki helyettes, 1816tól pedig mint székesegyházi kanonok a' közzjóra munkálkodott. —

Detrehen, nov. 14kén szenderült át jobb létre nyug. cs. k. ezredes 's kamrás b. Kemény Károly ur, mig szolgált hűséges, bátor, szóval jó katona; majd a' sok teherrel járó pályát csendes házi élettel váltván fel, a' jó katonából példás jó gazda is lett; a' katonai ügyességet, pontosságot, rendtartását 's okos gazdálkodást gazdasága körébe is általvívén, azt ügyes számításival a' gazdaság több ágaiban u. m. ló- 's birka tartásban, 's a' t. virágzóvá 's gyümölcsözővé tette. Temetését, mely 16kán rangjához illő katonai fényvel ment véghez, érdekesíté, hogy az isteni szolgálat körülte különböző vallások papjai által vegyesen tartott. A' boldogult vallására római kath. levén, előbb a' sóengyeli kath. plébánus szokott ünnepélyvel vitte véghez a' halotti áldozatokat, a' sirnál ó-tordai ref. pap Miklós Miklós lépett föl, 's rövid lelkes beszéddel tisztelé meg a' boldogult ezredest, érdemlett koszorút fűzvé a' szív emlékvirágiból a' jeles bajnok 's jó hazafi 's jó gazda homlokára. Végre az egyes görögök templomában engesztelő áldozatok mutattak be a' mindenk urának. Csak a' közelebb napokban már második példája ez azon vallásos egyetértésnek, mellyre nézve a' kis Erdély más nagyobb miveltebb országokat megszegyenítő magasságra volt inkább szerencsés mint erős fölemelkedni. — E. H.

Az All. Zeit. hazánkat illetőleg, köv. szola a' vegyes házasság ügyében: „Már a' „jámor ohajtások“ szerzője bár mi élesen látott is a' magy. dolgok taglalásához, maga megvallotta, hogy a' mult országgyűlésen szőnyegre került tárgyak közt, épen a' legnehezebb, a' vallásfeletti vitatkozás ment legnagyobb parlamenti méltósággal és tartással, legnagyobb körültekintéssel és legterjedelmeseb tudományossággal. A' dolog fontosságánál fogva kívánható, hogy az országgyűlésen kívül is hasonló szellemben, hasonló nyugalommal 's alaposággal tárgyalassék. Mi azért a' megyékben támadt ingerültségnek, és az abbul származott határozatoknak, tisztügyészi keresetnek 'sa't. nem tulajdonitunk nagyobb fontosságot, mint érdemelnék, és csak annak nézzük, a' mi, t. i. riasztásnak, mellynek semmi további eredménye nem lesz, és inkább azon rendszabályokhoz vezetnek, mellyeket illy körülmények közt várhatni, és a' mellyektől ezen bonyolult dolog méltányos és békés kiegyenlítését reménylhetni. Maga a' dolog azonban, mint az életben gyakran megszokott történni, igen egyszerű, ha minden mellékes tekintet nélkül, csupán az igazság szempontjából tulajdon elemeire visszük vissza. Itt két kérdés támadhat: 1) milly álláspontot vegyen magának a' kormány 's mit tartozik tenni a' kormányzottak érdekében; és 2) hol végződik a' kormány hatósága, és hol kezdődik az egyházé. E' kérdésre a' felelet igen egyszerű és világos. Mi a' statust illeti, mint ollyannak szoros kötelessége, a' különböző vallású személyek összeházasodási teljes szabadságát fenntartani, és meg nem engedheti, hogy az illy törvényszerű összeházasodást, és ez által a' családok megalapítását, valami ármány törvényes és erkölcsi uton akadályoztassa, és ágyastartás által törvénytelen és erkölcsstelen uton szaporítsa. (Folytatjuk.)

Veszprém dec. 4kén főm. Kopácsy József ur ő hgsége országunk köztisztelatu primása folyó hó 4kén délutáni 5. óraker hosszús távolléte után minden jók öröme, Veszprémbe születéshelyére szerencsésen megérkezett.

Duna-Szekcsői Bésán Imre cs. kir. val. tábornok Pesten f. évi dec. 6kán életének 78dik évében 18 napig tartott súlyos betegség után öregkori elgyengülés következtiben elhunyt. A' király 's haza szolgálatiban sok évig fáradozottnak tetemei csendesen megáldatván, ns Baranya vgyei Duna-Szekcső m városban levő nemzeti sírboltba szállítottak örök nyugalomra. Elmaradt özvegyén (Frank Francziskán) kívül József, Emilia és Gusztáv magzati kesergik a' legjobb férj 's atya elvesztét a' jobblétre szenderültben.

Békés megyének Gyulán nov. 23kán tartott tisztválasztáskor alakult tisztkara köv.: első alispán Novák Antal; 2dik: gr. Wenkheim Józsa; fő-

jegyző: Vidovich Ferencz; első al: Karassiai Istv.; 2dik al 's levéltárnok: Korisánszky Istv. tisztel. aljegyzők: b. Rudnyánszky Sánd., Csepessányi Albert, Tormásky János és Ormos János; megyei kiadó tiszt. aljegyző ranggal: Sipos Sándor. Főügyész: Lengyel Márton; al: Farkas Gábor; tiszt. alügyész: Szakáll Lajos és Lengyel Géza; főadószedő: Virágos Sándor; al: Omazta Lajos. Főszolgabíró a' békési járásban: Kiss Ján.; csabaiban: Kállay Ignác; középponti al, főszbirói ranggal: Stummer Imre; alszolgabírák: orosházi: Tessedik Károly, szarvasi: Tomcsányi József; számvevő: Bogyó Ján.; fiz.tbirák: Lehoczky Lajos és Omazta Zsigm. esküttek: Lakatos Károly középponti; orosházi: Jugovich József; csabai: Kalmár Mih.; békési: Kiss Péter; szarvasi: Ambrus Lajos. Uti és vízi biztos: Simay Kajetán. Csendszósok: csabai, Kunos István; békési: Kálló József. Élettári biztosok, csabai: Sucsá Mózes; békési: Birizdó Endre; selyemfelügyelő: Hahóti László. Körösladányi sebész: Mayerhoffer Mih. tisztel. Munkácsy Antal (a' többi orvos 's mérnök tisztjében megerősített.) Várnagy: Budjács Andor.

Néhai t. t. Schwartner Márton urnak, a' pesti kir. tud. egyetemen a' diplomatika és heraldika volt tanítójának, könyvtár őrzőjének, és a' bölcselkedőkar idősbikének hagyományából 200 fr. v. ban ajánlatik a' következő tárgyról készitendő legjobb értekezés jutalmul: „Quid de Scythiis, eorum sedibus primariis, migratione, et cognatione cum gente Hungarica e certis Auctorum fidedignorum testimoniis constat?” Azon értekezés, melly a' jutalmat megnyeri, másunnal e' célra ajánlatott költséggel kinyomatik, 's annak 12 példányi szerzőjének átadatnak. A' határnap, meddig azok, kik a' kitett jutalomért vetélkedni szándékoznak, értekezéseiket az idevaló kir. tud. egyetem ngos rectorának postabérterhe nélkül átküldeni tartoznak, jövő 1841ik eszt. nov. utolsó napjára van kirendelve; azon nap pedig, mellyen a' 200 fr. ból álló jutalom a' legjobb értekezés szerzőjének oda ítéltetik, 1842ik eszt. mart. 1re határozatott. Olly értekezés, melly szerzője nevét nyilván kijelenti, e' tudományos vetélkedéshez nem bocsáttathatik, hanem csak olyan, melly valamely jelszót viselvén homlokán szerzője nevét 's más őt megismertető jeleket egy melléje kapcsolt, de zárva lepecsételt levelkébe foglalja, mellyen kívülről ugyanazon jelszó legyen írva. E' tudományos vetélkedésre mind a' hazai, mind a' külföldi tudós férfiak meghivatnak, kik értekezéseiket diák, magyar, német, vagy francia nyelven készithetik. Kelt Pesten nov. 30. 1840. A' Schwartner jutalom-hagyományának gondviselője.

Legfelsőbb helyre is eljutván azon emberiség-magasztaló szép tettek, mikkel f. év aug. 1én N. Váradon történt vizáradáskor, a' várban tanyázó b. Marjássy ezredbeli némely vitézek magukat jelesen kitüntették, példás tetteiket kir. jutalom koronázta; ugyanis azon derék ifju közlegény szatmármegyei születésű Dalhan József, ki őn élte kockáztatásával őt embert egyenkint bizonyos veszélyből megszabadított, e' napokban fels. jó királyunktól pénzjutalmat nyerni szerencsés volt. Melly jutalmazás iránti rendelet a' várbeli katonaság előtt ünnepileg felolvastatott e' képen: A' nm. udv. haditanács 2568. szám alatti rendelménye következtében, Dalhan József b. Marjássy gyalogezred 3dik számú századbeli közlegény, ki f. év aug. 1én történt váradai vizáradáskor magát szembetűnőleg tulajdon élte feláldozásával megkülönböztette 's ő embert bizonyos életveszélyből ügyesen kiragadott ezen példás tett jutalmazása az 1808-ki maj. 5én 2315. szám alatt kelt kir. körirat értelme szerint már meghatározva levén ennélfogva e' nevezett közvitéz minden egyes személyért, mellyet a' halál torkából kiszabadított, a' status részről. 25 p. for. jutalommal becsültetik meg, minek következtiben rendeltetik, hogy a' fennevezett közlegénynek 125 p. forintnyi öszvegből álló jutalom tüstint fizetessék ki 's egy alkalommal, a' cs. kir. udv. haditanács tetszése 's dicséretre méltó tetteinek elismerése is közöltessék vele. Így b. Marjássy gyalog ezrede 3ik századából többi legénység számára is, kik e' vizáradáskor segélyhozás által magukat kitüntették, összesen száz p. for. jutalom osztaték ki. Dalhan dicséretre méltó tette pedig a' bécsi újság lapjaiban is közhírré tétetni rendeltetik. —

(Nemzeti színház.) Szombaton, f. hó 12ikén, nemzeti színpadunkon először adatik bérszűnettel Bartha jutalomjátékaul: „A' száműzött” dráma 5 felv., Soulié és Déhay után fordítá Fekete Soma a' magyar tudós társaság költségén. Bartha kedvencei közzé tartozik a' közönségnek 's így méltán teli házat reménylhet.

Franciaország.

(Zajos követkamrai ülés. A' válaszfóliat vitatása megkezdve.) A' követkamra nov. 23iki ülésében Saint Jean d' Acre bevételé már tudva volt 's nagy ingerültséget okozott. A' válaszfóliat fölolvását minden pillanatban zajos fölkiáltások szakaszták meg, mellyek többnyire baloldaltól jöttek. E' helynél: „Ha Franciaország böcsülete kívánna, ha félreismert érdekei, ha veszélyeztetett határai.” „Legszélső baloldaltól e' kiáltás hangzék: „Mit jelent ez? Ti tehát casus belli gyanánt csak azt ismertek meg, midőn majd határainkon fognak állani a' kozákok?” Odilon Barrot: „Várni fogtok, míg Strassburg el leand foglaltatva. Kétségkül majd csak a' Montmartre-t fogjátok őtalmazni.” Szózat középből: „De hallgassák meg legalább az egész első szakaszt.” Baloldaltól: „Félénkségi rendszer ez!” Elnök: „Csöndért kérem a' kamarát; a' fölolvását folytatni fogom.” Legszélső baloldaltól: „Nem hallgathatjuk hidegvérrel e' békeohajtást minden árért!” Más szózatok: „De mégis csak hallgassuk meg legalább!” Baloldaltól: „Mindenütt és minden áron csak békét akarnak!” (Zajgás.) Elnök: „A' kamra átlátdjja, hogy minden félbenzakasztástól tartózkodnia kell.” Taschereau: „Vannak érzelmek, miket soha nem lehet elég jókor ellenzeni.” (Tetszés balról.) Elnök: „A' szólas nem Őnt illeti. A' vitatkozás szabad leand; de e' pil-

lanatban általános kötelesség a' hallgatás. (Tetszés több helyről.) Szózat balról: „Am olvassa Őn tehát még egyszer azon „harczias” kifejezést. Elnök: „A' béke tehát, ha lehetséges, — Szózat balról: „Illy áron mindenkor lehetséges.” Elnök: „Mondom, böcsületes és biztos béke, melly az európai súlyegyent minden félbenzakasztástól megörzi, ez legelső kívánatunk. Ha azonban illy föltét alatt lehetlenné válnék (kaczaj), ha Franciaország böcsülete kívánna, ha jogait félreismernék, (sok szózat: „Így van jó.”) ha határai veszélyeztetnének, (élénk fölkiáltások. Szózatok legszélső baloldaltól. Tehát közönyösen hallák Saint Jean d' Acre elfoglalását? Sőt talán Alexandria bevételkor is hallgatni fognak? Gyávaság illy könnyen megnyugodni mindenben.) Ha komolyan fenyegetett érdekei kívánandják, (balról: „Mit ért Őn e' kifejezéssel: „Komolyan fenyegetett?”) akkor szóljon fölséged, és szózatára a' francziák egyetlen férfi gyanánt állandnak föl.” (Kaczaj és suttogás balról. Szózat: „És Őnök a' Marseillaise éneklésit, mint zendítőt, ez alatt még is tiltják!”) Azon helynél, hol a' lengyel nemzetiség van említve, ezt kiálták balról: „Ez haszontalanság! Fölmelegített üres kifejezés! Am pártoljátok az egyiptusi nemzetiséget is!” (Kaczaj.) E' szóknál: „Bizzék föls. csillagában,” balról ezt kiálták: „Ha ha! ezzel Napoleon csillagára czéloznak!” Midőn az elnök a' fölolvást bevégzé, balról: „Amen” és gúnykaczaj hangzott. — A' szabadelmű sajtó egyhangulag a' válaszfóliat ellen nyilatkozik, mellyről többi közt ezeket jegyzi meg a' National: „Mi egyetlen szóval fejezzük ki e' válaszfóliat jellemét: a' jobb közép elpirult miatta, a' balközép pedig kifütyölé azt. Illyesmi parlamentben hallatlan; de a' válaszfóliat maga is valóban hallatlan. A' választmány e' tekintetben tovább merészele menni, mint az udvar, tovább a' pairségnél, sőt még a' genti férfinál is tovább. Eddig mondták, miszerint az oct. Siki jegyzék háboru-esetnek Ali zavartatását tüzte ki Egyiptus bírásában. Befolyásunk addigi lealáztatása, azon erkölcsi halál, mit szenvedtünk, a' választmány-nak még nem elég. Ez böcsületes békéről szól 's az európai súlyegyenről; de egyszersmind rettegésből nem átalja nyiltan kimondani, hogy Franciaország csak abban leand okot igazságos háborura, ha határait megtámadtatva fogja látni. És a' választmányi férfiak kezei nem sorvadtak el, midőn e' szókat leírák? Gyávaságjok annyira megvakítá őket, hogy át nem látták, miszerint ezzel önmagok bizonyíták meg elszigeteltségünket! A' boldogtalanok nem érték meg, hogy midőn négy hatalomnak meg van engedtetve egyesülni, befolyásukat fegyver által terjeszteni, hatalmokat közbenjárulással erősíteni, a' világot fölforgatni 's kényők szerint rendelkezni birodalmak fölött, a' nélkül, hogy bennünket kérdeznének, vagy ellenmondásinkra figyelnének, akkor ninesen már többé Franciaország; hanem csupán egy csoport nyomoru gyáva létezik még Európa egyik zugában, örvendve, hogy élhet, akármiképen. Mi gondunk aztán olly birodalom földjére, mellyen csak önzés és gyalázat terem? De nem, Franciaország megörzendi neve büszkeségét. A' haza szózata magosra emelkedik azon nyomoruk ellen, kik azt félreismerik 's meggyalázzák. Nem, hazánk rangjáról nem fog lemondani. Nem igaz, hogy ninesen már mit tennie, mint kétségbeesett közönyösséggel nézni el mindent, mi Európában nélküle vagy ellene történik. A' sajtó azon eszteleneket, kik vakmerők voltak gyalázatos érzelmeiket közvélemény gyanánt mutogatni, mint gyáva árulókat megvetéstárgyul állítandja ki. Jaj nekik most már! Jaj nekik még inkább jövődében! Nem tudjuk ugyan, mikor fogja őket a' haza ítélete utóleráni; de annyi bizonyos, hogy ez ítéletet nem fogják elkerülhetni.” Majd hasonló hangon nyilatkozik az egész szabadelmű sajtó, 's csak egy két ministeri lap erőködik a' válaszfóliatot őtalmazni; de nem igen szerencsés sikerrel, mert a' közvélemény általános mindenütt ellene nyilatkozik. — Nov. 25ikén csakugyan megkezdék az annyira népszerűtlen válaszfóliat vitatását a' kamarában. Az ülést Soult tábornagy 's ministerelnök nyitá meg, mondván: „Ministerelnök valék, midőn a' keleti kérdés miatti alkudozások kezdetüket vévék. Elvállalt kötelességem egész terjedelmét ismerek, 's szorosán az igazsághoz fogok ragaszkodni. 'S az igazság, mit a' legszenvédélyesb megámadások sem képesek összerontani, abban áll, miszerint Franciaország kész ugyan szükséges háboru küzdésére; de böcsületes békét inkább ohajt. (Tetszés.) A' szónok erősíté, mikép a' majus 12iki ministerség az alkudozások által csupán Konstantinápoly elfoglalását kívánta 's törekvék gátlani. A' basa és szultán közti határkérdést csak végpontul tüzte ki magának az akkori ministerség, mint olyant, mellyen az alkudozások befejeztekor is könnyen átsurranhatni. E' czél elérésére tehát utóbb nem kellett volna elszigetelési rendszert követni, hanem inkább tanácsos leandett a' szövetkezéshez csatlakozni. „Én, így folytatá a' tábornagy, vén katona vagyok, 's azt hiszem, hogy böcsület dolgában épen olly érzékeny vagyok, mint bárki más. Öreg napjaimban bizonyosan senki nem tapasztalandja, hogy Franciaország böcsületének hátat fordítok, (tetszés) de Franciaország ninesen megsértve, ezt ismétlem. (Tetszés.) Együttmunkálását ohajtták, többször keresék; de az mindannyiszor megtagadtaték. (Helyeslés.) Ha azon áldozatok szükségesek, miket a' háboru kíván, úgy követelném azokat Őnöktől; de a' háboru nem szükséges, 's így azt hiszem, hogy most, miután mint katona hazámat sok évig szolgáltam, mint polgár hasznosabban fogom szolgálhatni, midőn tanácsom béke mellett nyilatkozik.” (Tetsz.) Thiers: „Igazolásomban nem szándékom távozni azon nyugalomtól, melly a' király egykori ministeréhez illő; az országglási titkokat nem fődöm fel, sem elődimre, vagy utódimra az események rosz sikerét tolni nem fogom. Engedtessek azonban visszapillantanom azon időre, mielőtt a' kormány vezérletére léptem. A' belga ügyek eldöntetésinél nem valánk szerencsések, 's ugyanezt kell mondanom az anconai és spanyol ügyekről is (Zajgás.) Mindenki

azon véleményben látszott lenni, hogy ezekért majd a keleti alkudozásokban kapunk kárpoztást. (Zúgás.) Élénk sajonnal vevém át a kormányt márt. 1-sején, mert az ügyhelyzet igen súlyos volt. Franciaország és Anglia közt minden nézetekonság megszűnt. Anglia a keleti kérdésre nézve egészen egyértelműleg érzett az ausztriai, moszka és porosz kormányokkal. Franciaország magányosan állott véleményével a négy hatalom ellenében, legünnepélyesebb kifejezésekkel Egyiptus és Szyria örökös birását követelve Ali számára, sőt azt is nyíltan kimondván, miszerint inkább kész Angliától és a többi nagy hatalomtól egészen különválni, mint e' pontban legkevésbet engedni. Ezzel nem akarom mondani, hogy Franciaország akkor visszavonhatlan akaratját fejezte ki. Csak azon tetteket ismétlem, hogy Franciaország kormányzatom kezdetekor már magányosan állt a többi hatalom ellenében s olly követeléseket tőn, miket azok közül egyik sem akart teljesíteni. E' helyzetben legilöbbsnek gondolám az időnyerést, hogy az alkudozók ingerültsége lecsön-desülhessen. Európa Franciaország ellenében nem tanusítá azon nyílt böcsületességet, mellyről Franciaország minden alkudozásiban nyilvános bizonyosságot adott. Név szerint Anglia mindent elkövetett az egyezkedés meggátolására. Anglia soha nem akart az 1839. jul. 27iki jegyzéktől elállani, melly minden közvetlen egyezkedést a szultán és basa közt lehetetlenné tett. Valóban bizonyos, miszerint Anglia ez időtől fogva mellőzöttnek tartá Konstantinápoly elfoglalása veszélyt a moszkák által s Franciaországnak majd szinte kedvező föltételeket szabott. A' majus 12iki ministerség azokat visszautasítá, s én azért dicsérem. Guizot londoni követé nevezteték, de Franciaország akkor tudta, hogy a négy hatalom ellenében egyedül csak mi pártoljuk Egyiptust. E' politikát a' kamra helyeslé, és nemzeti politikának nyilatkozatá. Megváltoztathatta e' martziusi ministerség e' politikát? Nem akará ezt tenni, és nem is akarhatá. Most már így szólnak hozzánk: ti hirlapi politikát követetek! Én erre ezt felelem: a' kamarák politikája volt az. A' kamra csak tömeg, mondják ellenmondásul. (Zúgás.) Örvendek, hogy Önök ezt nem türök el; ez legjobb igazolásom. Nem, én nem félek attól, hogy az ország szerencsétlensége miatt minket fognak vádolni; mi csak az Önök és közvélemény politikáját követtük. Vádolnak engem, hogy a' porta és Ali közt egyenes közvetlen alkudozást törekedtem folyamatba hozni. Illyesmit én nem tevék, vagy legalább nem mozdíték elő, valamint szinte megvallom, hogy ellene sem dolgoztam, mert illy szerződés vagy egyezkedés legtermészetesb megoldása lett volna a' kérdésnek. (Halljuk! Halljuk! Zajgás.) Ezután további tetteit igazolá Thiers, s jobbadán azokat ismétlé, miket a' válaszfőirat válaszmány-kinevezéskor már elmondott. — Lamennaist törvényszék előtt meg nem jelenés miatt pénzbüntetésre s fogságra ítélte a' bíróság, egy titkostársaság ellenben halált monda ki ellene, mivel kérdéses röpiratában a' tulajdonjog mellett nyilatkozott. — Desessart, a' Revue démocratique kiadója a' szajnai eskütszék által 5 évi börtönrre és Gezer franknyi bírságra ítelték. Szemléje tökéletes rendbomlásra célzott, s minden polgári jog és tulajdon fölforgatására szólítá föl a' francia nemzetet; de épen oktalan tulzása miatt semmi viszhangra nem találhatott. —

(Részletek Thiers követkamrai beszédjéből.) Miután Thiers a' nov. 25iki követkamraülésben az egész mult és jelen ügyhelyzetet előadá és számos e' tárgyavonatközö diplomatai irományt olvasott föl, záradékul lényegileg még ezeket mondá: „Midőn én és társim kormányra jutánk, megvallom, nem találtunk aláírt szerződést, s nem Franciaország elibe terjesztett végnyilatkozványt; de Franciaországot Európa egyéb hatalmától elszakadva, e' hatalmakat Angliához csatlakozva, Franciaországot magányosan Anglia ellenében és Angliát azon erős hitben leltük, hogy minket engedvényekre fog bírhatni. Mi alkudoztunk, mint hiszem, mérséklettel. Usalatközhatám, nem akarom legalább lehetetlennek mondani; de közlekedésim Guizot ural remélteték velem, hogy minden pontra nézve egy értelemben vagyunk. Miután a' szerződés aláíraték, legkomolyabb fölfegyverzést határoztunk el, nem a' jul. 15iki szerződés elfogadására, hanem módosítására kieszközlésire, s az alkirályt politikánkhoz csatoltuk. Fájdalommal kell kimondanom, hogy ő ez által sokat szenvedett. (Néhány szózat: „Való! Való!”) Én társimmal együtt azon nap leléptem, midőn láttam, hogy jul. 15kén hozott nagy elhatározásunkat nem vihetjük természetes és szükséges céljaig, s e' cél: illedékes hangon a' mondott szerződés megváltoztatására birni Európát, v. pedig — megvallom, nehéz e' szót kimondani — háborút üzeni. (Izgás különböző értelemben.) A' trónbeszéd midőn azt mondá, hogy békét reményl, keveset mondott, mert a' béke már bizonyos. (Zajos izgás és hosszas félbenszakasztás.) Rövid leszek; igen uraim, a' trónbeszéd nem szóla igazat; mert a' békét nem reményli, hanem bizonyosnak tudja. Miért kelle a' martziusi ministerségnek lelépni? Mert gondolá, hogy bizonyos esetben a' háboru elkerülhetlen. Az oct. 29iki ministerség e' politikának ellenmond. (Guizot: „Szót kérek.”) Th.: „Nem rágalmozok senkit; de szabad legyen a' dolgokat úgy kimondanom, mikép azok vannak. Midőn szerencsém volt a' tárczát Guizotnak átadni, jelentém, hogy nem minden áron akarok háborút, hanem csak azon esetben, ha a' hatalmak a' jul. szerződést teljességgel nem akarnák megváltoztatni. (A' ministerekhez fordulva.) Önök viselete eléggé bizonyítja, hogy a' békét biztosítva tudják, mert különben a' harczkészségeket nem fogták volna megszüntetni. Nem, uraim, Önök jó polgárok, s én azért nem szüntethetnék meg a' fegyverzést, ha bizonyosan nem tudnák, hogy háboru már egyáltalában nem üthet ki. (Balról: „Ugy van.”) Vétkesek Önök, ha a' harczkészségeket fölhagynak, a' nélkül, hogy tökéletesen biztosítottak ne tudnák a' békét. Uraim! Ne vezessünk senkit tév-utakra,

Európa jól tudja, hogy béke-ministerség követé az ugy nevezett harczkormányt. (Zajgás.) Hogy áll most a' dolog? Ha jókor meghódol a' basa, talán megkapja még a' hatalmaktól Egyiptust; de ha ellenkezik, akkor hihetőleg még tovább is a' végrehajtás mellett fognak a' szövetségesek maradni. De ha megkapja is Egyiptust, azt csupán a' nagy hatalmak kegyéből birandja, mert mi harczkészségeket nélkül nem alkudozhatunk. (Balról: „Ugy van!”) Tudják Önök, honnan származik azon nyugalom, mellyel kérkednek? Onnan, mivel az ország tudja, hogy a' kérdés már végkép el van döntve. Nem szeretném hazámot megszorítani, de az igazat ki kell mondanom, s én ki fogom azt mondani, történjék aztán bármi. (Figyelmi mozgalom.) Abban, a' mi történt, bármikép tagadják is azt, a' kérdés tökéletes eldöntetése fekszik. (Tartós tagadás) S tudják é Önök, mit jelent ez? Minden befolyásuk elveszett, mellyel a' földközi tengeren birhattak volna. Befolyásuk Konstantinápolyban többé nem lehet, s ez igen természetes, mert ellenségét segíték a' szultánnak. De lehete befolyásuk Egyiptusban. Sugyan hiszik é, hogy a' basa ezentul Franciaországban többé bizni fog s befolyásának helyet adandó? Nem, Önök ezt már magok sem hiszik. Keleti befolyásuk elvesztése azonban csak anyagi kár, mellyet ismét helyreállíthatni. De többet veszítettünk; mert ugyan mondják meg Önök: mi azon szövetekezés tulajdonkép, melly ellenünk alakult? Önök jól ismernek engem s tudhatják, miszerint nem tartozom azon tulzók közzé, kik hiszik, hogy e' szövetekezés célja Rajnát átlépni, s azért sérte bennünket e' kifejezés, ha határinkat fenyegetnek. Igen jól tudjuk mi, hogy a' szövetekezésnek nem célja Rajnán átjöni; de tüstint megmondom célját, nem a' ministerségnek, mert az jól tudja ezt, hanem nemzetemnek. Három hatalom létezik, mellyek soha nem böcsáthatják meg nekünk, hogy mi zendülést képviselünk, nem mintha még azon előitéleteket éreznék, miknél fogvást a' pillniti szerződés aláíraték; hanem mivel egyik az olasz, másik a' lengyel, s 3ik a' rajnamelléki tartományok elpártolását véli zendületünkben származandni. Ezek e' zendületben olly erkölcsi erőt gyűlönek, melly napról napra inkább fenyegeti őket. Én nem gáncsolom őket, mikép azok teszik, kik azt akarnák, hogy elveinket szeressék; mi csak arra szoritkozunk, hogy elveinket minmagunk szeressük. Ők neheztelnek ránk, mert mi zendülést képviselünk. Kétségkül mondani fogják, miszerint e' hatalmak a' mondott szerződést aláírni késkedtek. Igen, ők késkedtek, mert e' zendületi országtól félnek, bármikép gyűlölik is azt egyébkint. Végre mindazáltal mégis örömmel ragadák meg az alkalmat, hogy mindnyájan ellenünk lehessenek. 3 hatalom így gondolkozik; Anglia nem így, mert tapasztalásinál fogva nem neheztelhet a' zendületekre, s csak érdekei előmozdításáról gondoskodik. Ennek az lesz következménye: ha a' három hatalom Angl. érdekeit támogatja, ugy mindig szövetekezés lesz ellenünk. Milly eszközzel lehetett volna e' veszélyt megelőzni? Ezzel: nem kellett volna háborút kezdeni, de napfénynél világosabban megmutatni, hogy az egész világtól nem félünk. E' nélkül tudják Önök, minő lesz vagy lett helyzetünk? Minden fontos kérdésnél, pedig mennyi van illyen! midőn érdekei kívánandják, a' szövetekezéssel fog Anglia tartani, s e' szövetekezés befolyásunkat mindenkor megsemmítendi. És ime, mostan, miután mondtuk, hogy a' keleti ügyben ellenkezni fogunk, és nem ellenkezünk, félénkségünk napfényre jött, s mi e' szövetekezéssel még többször is fogunk találkozni. Mondják azt is, hogy e' szövetekezés megszelidítése miatt általános háboru veszélyt kellett volna előidézni. Ám legyen, de engedjék meg Önök, hogy valamit szólhassak: azon nap, midőn zendülést csináltunk, illedékes és törvényszerű zendülést, melly célul nem a' világ fölbomlását tűzé ki, hanem az emberiség előhaladását s Franciaország méltóságát, akkor tudhattuk, hogy egész Európa ellenünk fog nyilatkozni, s mi akkor még sem féltünk, midőn csakugyan fölzendültünk. (Izgás különböző értelemben.) Ez az, mit most hazámunk tanácslok. (Halljuk! Halljuk!) Nem szeretném hazámot megszorítani, s valóban keservesen esik nekem e' szomorú szerep, mit itt játszom kell. Tudják Önök, mit kell hazánkunk mondanunk? Ha minden nagy kérdéstől távol akar maradni, ha csupán veszélyeztetett határit akarja megmenteni, mikép a' válaszfőirat mondja, akkor jól teszi, hogy ugy cselekszik, mikép most látjuk. (Félbenszakasztások.) Gondolatimat egészen kimondom, ha a' haza csupán határit akarja megmenteni, akkor talán semmi veszélyes nem fekszik mostani magaviseletében; de ha az európai nagy kérdésekben részesülni ohajt, ugy illy bánásmód mellett hosszas időre le kell arról mondani. (Tetszés balról.) Thiers után Dupin szóla készen nyilatkozván a' válaszfőirat kérdéses helyét módosítani, mennyire azt értelem-változás nélkül eszközölhetni. Guizot nyíltan megvallá, miszerint a' ministerség annyiból csakugyan megoldottnak véli a' kérdést, mennyiben biztosan véli reménylhetni a' békét, mig a' lelépett ministerség a' háboru tartá bizonyosnak. „Mit eszközlött volna ki 639 ezer katonájival Thiers és 300 ezer nemzetörjével?” Guyet des Fontaines: „Tisztelést szerzett volt Európában Franciaországnak.” Guizot: „Olly készületet nem mondhatni elővigyázatnak, mert az majd elkerülhetlenül háboru okozott volna. Vagy hiszik é, hogy illy készületek ellenében Európa nyugton maradt volna? Anglia háromszorozta volna hajóhadát; Ausztria és Poroszország pedig ezredeket küldött volna határinkra. És ugyan ki birta volna azon földézt harczvágyat lecsön-desíteni? A' háboru bizonyos volt, s valóban ideje már, hogy ez utról másra tértünk. Ez az ügy valódi helyzete, s ha mi békeministerek vagyunk minden áron, ugy titeket teljes joggal harcziaoknak nevezhetünk minden áron. Midőn Pitt és Fox azon kérdést vitatták: háboru üzenjenek é a' francia republicának, nem arról czivakodtak: hogy vajjon mellyik a' békei s mellyik a' harczia ministerség, hanem komolyan törekedtek meg-

vizsgálni: hogy vajon van-e elég ok háborúra, 's hogy igazságos és hasznos lenne-e illy háború? Ez itt a valódi parlamenti kérdés, erről vitatkozzunk, nem pedig zendütletről 's egymás sértegetéséről. (Igen helyes!) Én Önökkel ellenkezőleg erősen hiszem, hogy a háború nem szükséges; Franciaország nincs megsértve, 's hogy a jelen események végkövetkezménye nem szükségkép háború, hanem szükségkép béke fog lenni. (Élénk tetszés több helyről.) A gyűlés esti hetedfél órákor oszlott el. —

Szýria és Egyiptus.

A párisi Moniteur következő telegrafi tudósítást közöl Toulonból nov. 25-kéről esti 4 órákor (melly Párisba nov. 26-kán érkezett). Alexandria, nov. 11. A főügyviselő az elnök-miniszterhez. A st. Jean d'acrei vár nov. 3-kán a löpor-tár fölvetetése után elfoglaltatott. *Ibrahim parancsot nyert atyjától minden fegyveres csapatival visszavonulásra.*

(Mehemed Ali meghódol a szövetség végzésének 's parancsot ad Szýria elhagyására). Toulon nov. 25. „Euphrat gőzhajó a kikötőbe érkezett; nov. 12-kén hagyta el Alexandriát 's így 5 nappal későbbi tudósításokat hoz, mint az utolsó postahajó. Egy levelező Alexandriából nov. 12-kéről imezt írja: „Euphrat-gőzös, mely a szýr partokhoz küldték, nov. 10-kén ismét ide érkezett, miután a partnák minden, a szövetségesektől megszálott pontjait megvizsgálta. A gőzös nov. Skán Acre mellett volt, akkor e várat a török csapatok tarták elfoglalva, szorgalmasan dolgoztak a sánczok ismétli helyreállításán. Walker admirál sorhajója 's néhány más hadihajó a vár előtt horgonyzának. Stopford hajóhadvezér a többi parancsnokkal 's a hajók legnagyobb részével Beyrutban volt. Ott vala bevárando a kormány parancsát az iránt: vajjon téli szállásokra költözzék-e, vagy pedig lődöztesse Alexandriát. A szövetséges hajóhad legénysége közt igen sok beteg 's mintegy 2—300 sebesült vala. — A st. Jean d'acrei erősség bevétele híre itt rendkívüli zavart okozott; azóta nagy rettegés uralkodik, mivel most azon hír kering, hogy minket itt Alexandriában nov. 21-kén fognak megtámadni. Ha ez megtörténne, ugy valóban — tekintve, mitörtént Acreban — a legeslegnagyobb rosztul tarthatunk. A basa vevén azon hírt, hogy reménylett koronájának egyik legszebb gyöngyét elveszté, kevesebb csüggedést, mint bosszúságot nyilvánított. 'S ujra megesküvék, hogy azért bosszút álland 's lépésről lépésre védendí magát. A consulozok mindazáltal emlékeztetéek azon veszélyre, mellynek magát kiteszi, ha még tovább is illy makaesül ellenszegül, 's végre sikerült a consulozoknak öt mérséklettebb gondolkozásra bírhatni. Az alkirály (M. Ali) a tegnap tartott tanácsülésben kinyilatkozatá, hogy mivel ő a szövetséges hatalmakkal egy maga nem mérkőzhetik, 's a gondviselés ellene van — a *Julius 15-ki szövetségi végzésnek meghódol.* 'S ugyane napon követet küldé Ibrahimhoz azon parancsossal, hogy rögtön térjen vissza Egyiptusba 's valamennyi hadsergestül a sivatag határán települjön meg. Egy másik hírnök azon ezredeknek, mik uton vannak Ibrahimhoz, parancsot visz Kairóba visszatérésre; egy harmadik sürgönyben meghagyatik a kairói kormányzó-nak, hogy a beduinek és felláh-k fölfelegyverzetését függeszse föl. Ma (nov. 11.) Mehemed Ali hivatalosan kinyilatkozatá a consulozoknak, hogy a *török flotta átadására kész*, ha t. i. a szövetséges hatalmak képviselőji öt egyiptusi örökös uraságáról biztosítják. Gyorshajók küldettek Stopford hajóhadvezérhez Beyrutba, valamint Konstantinápolyba is a basa új ajánlatit megviendők, Euphrat gőzös pedig Franciaországba viszi azokat, hogy a francia kormány minden nehézséget 's akadályt, mellyek talán a szövetségesek részről keletkezhetnének, elhárítani ügyekezze. A basának ezen eltökélte minden esetre józan meg-gondoláson alapszik, mert, bármi segédeszközökkel bírjon is ez, sokáig még sem fogná magát a szövetségesek álguyji ellen fentarthatni. A szövetséges hajóhad-erő áll jelenleg 17 sorhajóból, 14 fregáttól, 12 könnyebb hajóból, mellyek mintegy 2000 álgyuval látvák el. Még 5 sorhajó váratik; 's illy erő ellenében nem gyöngé-e Mehemed Ali? —

Németország.

(Politikai nézetek, 's intések). Egy rajnamelléki köv. okoskodik a dolgok jelenállásáról: „A koczka keleten el van vetve, 's a szövetségesek győzödelmes előmenetele oda juttatá az alkirályt, hol élete 's halála forog kérdésben. Guizot szükkeblúsége még veszélyesebb hatásu leend; mint a lelépett Thiers könnyelmúsége, mert midőn a háborút kívülről kerüli, azt a visszahatás által az ország belsejében lobbantja fel. A hatalom Franciaország nélkül szövetkezett 's cselekedett; és a francia olly természetü, hogy Franciaország hozzájárulta nélkül minden szövetkezést Franciaország ellen intézettek tekint, 's minden abbul származott hasznolt Franciaország veszteségeinek. Olly természetü továbbá, hogy két korlátlan, egy régít szerető, és egy félig meddig régít szerető hatalmu ország ellenében, magát a szabad elvek védőjének tartja, és a kisebb szám kárát azon eszmék hatalma által, mellyeket hiszen és vall, kipótolhatni véli. E hitet, e jellem-vonást sem Lajos Fülöp 10-évi juste-milieuje, sem a történeti tapasztalás, sem a belső szánakozásra méltóság nem törlesztheté el, itt nem használ semmi okosság, semmi inték, még a francia mérsékelték belátása sem: itt a képzeletnek tért kell engedni, a lángoló vágyának áldozni — előbb vagy később, de kell. A küzdés tehát kapu előtt van, ha nem épen ma, ugy holnap, ha nem holnap, úgy holnapután. A dolgok illy állásban először azt kell kimondani: hogy senkisésem hagyja magát megcsaladni a trónok és diplomacia békés törekvési által. Az való és őszinte, de maradósága lehetetlen. Az áradat, melly 25 éves nyugalom után a status quo-t előnti, mindent, fejdelmeket és népeket,

akarva nem akarva, magával ragad. Minden anyagszer, melly 25 év óta a szellemi és testi, a társas és nemzeti világban forr, surlódásba jön egymással, meggyulad, 's a zürzavarbul világosság jelenik meg, ha nem, éjszaka lesz. Ki azt mondja: „nem ugy lesz“ azt feleljük neki: „ugy lehet“ és jobb a szörnyeteget várni, mint tőle meggyőzetni. Azok legbalgábbak, kik csak összeütközést sejtnek, a nélkül hogy nagyobb fél-nének, mint egy háború; ezekkel nincs mit beszélni. Másodszor minden német, ki az időt lelkéből, nemesak kívülről nézi, tudni fogja, hogy midőn a dolgok ennyire meatek, egy közel jövendő fog Németország sorsa felett századokra határozni, melly ha győztes, Európa békebirájává, ha vesztes, vazalljává és szolgájává teendi. Mert az új Németország, melly harmadfél tized óta született, a béke bőségiben növekedett, de még jól meg nem erősült, nemesak a francziák szemében szálla, hanem másokéiban is, kik még most azt szeretik, mivel aluszik. Századok óta a németek nem láttak szüköt lélekben és bátorságban, nagyratörésben és erőben, észben és tevésben, de abban igen, mi minden hatalom kuffeje — egységben. Az ujja született Németország, mellyet egység nemzett, e részben nagyobb dicséretet érdemel, mint a korábbi; az egység naprul napra növekszik, de még a próba (kísérlet) hja. És a megkísértés napja közelget. Hogy azt kiálljuk, okosság szükséges, hogy a vallás és tudománybeli szakadás ne oltsa el a hatalmas, erőteljes nemzeti öntudatot, annak tudása szükséges, hogy a szövetkezés belső egysége kipótolja a központosított nép minden elsőségét; azon remény szükséges, hogy ha mi egygyé lettünk, szivben és érzelemben egy néppé, a szellem- és kedélytalány is egységben fog megfejleni. Azért mindenütt és mindenkor egységet kell hirdetni, mint már hirdettek is, de az sohasem elég; katholicust és protestant, déli és éjszaki németet figyelmeztetni kell, hogy akármik legyenek, mégis csak németek; mindenféle hírlap, és ki vivője akar lenni a közvéleménynek, akármily elvű legyen is, abban egynek kell lennie, hogy az egységet hirdesse, mozdítsa elő, 's emelje mint férfi. Ez azon két pont, mellyhez ragaszkodni kell e viszontagságos időben. az egyik: „vigyázzatok, mert nem tudjátok, mikor jö el az idő és óra.“ Mint egykor a monda szerint Dariusnak minden ebédnél fülébe kellett kiáltani: „király emlékezéle a görögökről“ a német fejdelmeket szüntelen az irás szavaival kellene emlékeztetni. A másik: olvadjatok egygyé, egygyé, egygyé! Ez intések sohasem szabad elnémulnia, hanem ujra és ujra meg kell zendülnie. —

(Nyilvános lenyakazás) Lipcse, nov. 19. Saupé haramia Gohlis falunál ma történt lenyakaztatása ujra tanusítá, hogy az illy véres jelenetekben a nagy sokaság gyönyörűséget talál. Mikor száműzetik büntető törvény-könyvünköl a halálos büntetés, azt nehéz megmondani, de míg azt az ország elkerülhetlennek találja, kívánatos volna, hogy pallos helyett nyaktöltőt (guillotint) használnának, és a lenyakazás nem nyilvánosan, hanem félre helyén minden néposztályi esküttek előtt történék. Ezután a bünös testét, annak bizonyosságára, hogy a halálos ítélet csakugyan végrehajtatott, köz szemléltre kevésideig, ki lehetne tenni. Az idő komolyan int a nyilvános vesztes megszüntetésire. A hatóságoknak elég erő van kezökben, hogy az ártalmas embert ártatlanná tehessék. Mit mondhatsz az akasztásról? hogy t. i. midőn a bünös kiszenvetted, annak testét ég és föld közt, az emberiség gyalázatjára, annyi ideig fityegtetik. Nevelés, nem rettentő példák, 's kinzó szerek által kell a nép erkölcsi jóságát előmozdítani. — Arndt a bajor király érdemkereszttel ajándékozá meg. — A porosz király, neje születésnapján, annak egészségire poharat köszönt, midőn pedig a zene vigyázatlanágbul utána meg nem zendült, legkevésbbé sem zavart meg a király, hanem vele született vidorsága 's leleményessége szerint, kezét szájára tevén maga trombitált 's a porosz népnek egygyel ujra több oka van királya játszi esze 's vidor természeté felett örülni. —

Hannovera, nov. 13. Mind a mellett hogy a háború naponkint bizonytalanabb, nálunk roppant készüléteket tesznek. Hír szerint a hadsereget rövid időn hadi lábra állítandják, és számára két ezer lovat vesznek. A készüléteket nagyon elősegíti a király harc és katonaság iránti szeretete. — A székváros hatósága elleni nyomozás gyors léptekkel halad. A tanács védelme, mellyet a derék Stüve dolgozott, 48 ivre terjed. E munkában sok kínos rejtezik, de közönség kezibe nehezen kerülhet, mert belőle az utasítást a bírák számára is országon kívül kellett nyomtatni. Itt a censura olly kemény, hogy külföldinek fogalma sem lehet róla. — Poroszországban, kir. parancs következtiben szinte nagy háborui készüléteket tesznek. A lovasság számára még sok ló kell. —

Svédország.

Stockholm, nov. 6. A papirend a képviselés ügyében hasonló határozatot hozott a nemes éspolgárrendével, azaz két kamrára oszlást akar. Az alkotványi választmány a paraszttrend véleményéhez hajlik, 's igen híhető, hogy kedvenc eszméinek, t. i. az általános választásnak és egy képviselési egységnek győzödelmet szerez. Az Aftonblad világosán kijelenti, hogy a három rend határozata mellett sem veszté el győzödelmi reményét, miszerint az általános választás és képviselői egység minden nehézség daczára is diadalmaskodik. —

Gabonaár: Pesten, dec. 7-kén: Tisztabúza: 160 — 190; — Rozs: 120 — Arpa: 100 — 106; — Zab: 83 — 88; Köleskása: 210 — 250; — Kukoricza, 80 — 86 — pesti mérő, m. váltó garas. —

Pénzkelet: Bécsben dec. 5-kén: 5pCtes statuskötelezvény: 106 ¹/₁₆; 4pCtes: 100 ¹/₁₆; 3pCtes 80 ¹/₂; 1834iki kölesön: 681 ¹/₄; 1839ki: 284 ³/₄; bankrésztvény: 1665; Eszterházy sorsjegy: 46; Cs. arany-agio: 103 ¹/₂.

Dunavizállás: Budán dec. skán délben: 8' 2" 9" a' zerus felett.